

**UCHWAŁA NR XLIV.271.2021
RADY GMINY BRAŃSZCZYK**

z dnia 23 grudnia 2021 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz.1372 z późn. zm.) art. 4¹ ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 ze. zm.) oraz art. 10 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050) Rada Gminy Brańszczyk uchwała, co następuje:

§ 1. 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Gminy Brańszczyk na 2022 rok, w brzmieniu załącznika nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Brańszczyk.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.

Przewodnicząca Rady Gminy

Ewa Beata Wielgolaska

Załącznik do Uchwały
Nr XLIV.271.2021
Rady Gminy Brańszczyk
z dnia 23 grudnia 2021 r.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ
GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
NA ROK 2022**

SPIS TREŚCI

I.	WPROWADZENIE.....	3
II.	PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU.....	5
III.	WNIOSKI I REKOMENDACJE- DIAGNOZA ZAGROŻEŃ SPOŁECZNYCH	5
IV.	CELE PROGRAMU	10
V.	REALIZACJA PROGRAMU	15
VI.	SPRAWOZDANIA.....	16
VII.	ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GKRPA	16

I. WPROWADZENIE

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dn. 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2021 r., poz. 1119), do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu oraz przeciwdziałaniem narkomanii.

Zadania te obejmują:

- zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe lub problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci,
- wspomaganie instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, których działalność służy rozwiązywaniu problemów alkoholowych i przeciwdziałaniu narkomanii,
- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy napojów alkoholowych oraz występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
- wspieranie zatrudniania socjalnego poprzez organizowanie centrów integracji społecznej,
- pomoc społeczną osobom uzależnionym i ich rodzinom, w pokonywaniu uzależnień i integrowaniu ze środowiskiem lokalnym

Realizując Gminny Program, należy bezwzględnie przestrzegać ustawowego wymogu, aby każde zadanie, które zostało wpisane do Gminnego Programu, dotyczyło profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w rozumieniu Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Tylko na takie zadania mogą zostać wydatkowane środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, o czym mówi art. 11¹ „*W celu pozyskania dodatkowych środków na finansowanie zadań określonych w art. 4¹ gminy pobierają opłatę za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, o których mowa w art. 18*”. W kontekście nowego brzmienia art. 4¹, planując działania w ramach Gminnego Programu, **należy jednocześnie uwzględnić zadania wskazane do realizacji przez Narodowy Program Zdrowia.**

Celem głównym Gminnego Programu jest ograniczenie szkód społecznych i zdrowotnych, zaburzeń życia rodzinnego, wynikających z używania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz zjawiska picia alkoholu, używania narkotyków i podejmowania innych zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież.

Cel główny będzie realizowany w następujących obszarach: profilaktyki, terapii i rehabilitacji. W roku 2021 środki finansowe przeznaczone na realizację zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii zostały podzielone w zdecydowanej większości na działania związane z profilaktyką adresowaną do dzieci i młodzieży.

W ramach działań profilaktycznych prowadzone są: programy i warsztaty profilaktyczne dla uczniów oraz szkolenia i konferencje dla rodziców, nauczycieli i innych grup zawodowych, członków GKRPA, działania promujące trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania czasu przez rodziny, dzieci i młodzież, wspieranie stowarzyszeń i organizacji działających na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz na organizację zajęć psychologa w szkołach na terenie Gminy Brańszczyk. W 2022 roku ze środków przeznaczonych na realizację zadań w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii będzie sfinansowana praca Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego w Brańszczyku oraz współpraca z Gminnym Punktem Promocji Zdrowia i Profilaktyki w Wyszowie w ramach udzielania konsultacji dla mieszkańców naszej Gminy.

II . PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU

Ustawy:

z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119)

z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r., poz. 2050)

1. z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2021 r. poz. 1249),
2. z dnia 11 września 2015 roku o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2021, poz. 1956).
3. z dnia 15 kwietnia 2011 roku o działalności leczniczej (Dz. U. z 2021 r. poz. 711).

Programy krajowe:

1. Narodowy Program Zdrowia na lata 2021 – 2025 z dnia 30 marca 2021 r.
2. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na 2021 rok z dnia 1 lutego 2021 roku.

III. WNIOSKI I REKOMENDACJE

Zjawisko uzależnienia od alkoholu jest bardzo poważnym wyzwaniem dla Gminy Brańszczyk. Świadczą o tym zarówno dane pochodzące od dorosłych mieszkańców, jak i sprzedawców alkoholu z gminy. Zdecydowana większość mieszkańców naszej gminy zna kogoś uzależnionego od alkoholu. Społeczność lokalna ma często okazję obserwować osoby publicznie spożywające alkohol czy prowadzące samochód pod jego wpływem, co wpływa demoralizująco szczególnie na młodzież.

Zaznacza się także wyraźnie problem spożywania alkoholu przez młodzież , która nie ma problemu z kupieniem go na terenie gminy –za sprawą starszych kolegów lub poprzez dorosłe osoby, które spożywają go w okolicy sklepów. Bardzo niepokojące jest to, większość z nas słyszało o przypadkach sprzedaży alkoholu niepełnoletniej osobie. Część sprzedawców przyznaje się do sprzedaży alkoholu osobie niepełnoletniej

Niejednokrotnie uczniowie podkradają alkohol z domu rodzinnego. Najczęściej jednak dostęp do alkoholu niepełnoletnim jest generowany przez starszych kolegów lub obcych ludzi, którzy kupują im alkohol.

Uczniowie w wielu przypadkach przyznają się także do spożywania alkoholu na terenie szkoły. Ponadto prawie co piąty rodzic w gminie dopuszcza spożywanie przez dzieci niewielkich ilości alkoholu. Co trzeci rodzic nie rozmawiał nigdy z dzieckiem na temat tego zagrożenia.

Zjawisko przemocy w rodzinie wiąże się w ścisły sposób z problemem alkoholowym. Statystyki podają, że większość czynów sprawców przemocy kwalifikowanych przez Kodeks Karny jako fizyczne lub psychiczne znęcanie się nad członkami rodziny dzieją się pod wpływem alkoholu lub innych środków uzależniających. Policja, GKRPA, służba zdrowia, szkoły są uprawnione do zakładania „Niebieskich Kart”. Procedurą Niebieskich Kart zajmują się Zespoły Interdyscyplinarne działające przy ośrodkach pomocy społecznej. Zadaniem tych zespołów jest wyeliminowanie przemocy w rodzinie.

A. Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Brańszczyku

- Osoby doświadczające i stosujące przemoc w rodzinie w związku z procedurą Niebieskiej Karty:

	2019rok	2020 rok	2021 rok
Liczba Niebieskich Kart:	35	27	21
liczba kobiet doznających przemocy	33	26	21
liczba mężczyzn doznających przemocy	2	1	0
liczba dzieci doznających przemocy	11	8	7
Liczba osób stosujących przemoc ogółem; w tym:	35	27	21
liczba kobiet	2	1	0
liczba mężczyzn	33	26	21
liczba nieletnich	0	0	0

Tabela 1. Osoby doświadczające i stosujące przemoc w związku z procedurą „Niebieskie Karty”

- Liczba osób skierowanych przez Grupy Robocze do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w związku z przemocą w rodzinie:
- 2019 – 6
  - 2020 – 8

- 2021 – 9

2. Komisariat Policji w Długosiodle

A. Liczba interwencji związanych z nadużywaniem alkoholu:

Liczba interwencji:	2019 rok	2020 rok	2021rok
prowadzenie pojazdów na drodze publicznej w stanie nietrzeźwości	8	6	9
prowadzenie pojazdów na drodze publicznej w stanie po spożyciu alkoholu	2	4	5
zakłócanie porządku publicznego	30	23	18
podejmowanie czynności zawodowych pod wpływem alkoholu	0	1	0
liczba wypadków pod wpływem alkoholu	3	2	1
przestępstwa popełnione przez nieletnich pod wpływem środków odurzających	0	0	0
osoby zatrzymane do wytrzeźwienia ogółem	5	9	10
osoby nieletnie zatrzymane do wytrzeźwienia	4	4	6

Tabela 2. Liczba interwencji związanych ze spożywaniem alkoholu- dane Komisariatu Policji w Szczyrku

Korzystna w tym kontekście byłaby szeroko zakrojona akcja profilaktyczna, która wykształciłaby w mieszkańcach postawę braku akceptacji dla prowadzenia pojazdów po wypiciu alkoholu, ale także szkolenia dla sprzedawców i kontrola punktów sprzedaży alkoholu, tak aby wyeliminować możliwość zdobycia alkoholu przez niepełnoletnich uczniów tą drogą. Dobrym pomysłem mogłaby być też gminna akcja profilaktyczna dotycząca omówienia konsekwencji zakupu alkoholu osobie niepełnoletniej przez osobę dorosłą. Ważne by działania były nakierowane na to, aby mieszkańcy gminy mieli świadomość, że sprzedaż alkoholu nieletnim to nie tylko przestępstwo, ale także ogromna szkoda wyrządzona młodemu człowiekowi, jego rodzicom i najbliższym.

Problem narkotykowy jest postrzegany jako coraz bardziej zagrażający współczesnym nastolatkom. Co trzeci dorosły deklaruje, że zna osobę, która zażywa środki psychoaktywne. Ponadto zdecydowana większość jest zdania, że nietrudno jest uzyskać dostęp do narkotyków w okolicy.

Młodzież sięga po nie z ciekawości czy chęci zaimponowania innym, często motywowana informacjami z nierzetelnych źródeł. Warto zadbać, aby rozmowy w szkole na

temat zagrożeń związanych ze środkami psychoaktywnymi prowadzili przeszkoleni fachowcy, którzy będą w stanie zweryfikować żywione przez uczniów przekonania. Odurzanie się bywa także sposobem na radzenie sobie z konfliktami z rodzicami buntujących się nastolatków oraz problemami w szkole. Poszerzenie oferty dostępnych na terenie gminy miejsc do wspólnego, rodzinnego spędzania czasu wolnego pozwoli na zacieśnienie relacji i będzie stanowić istotny czynnik ochronny. Warto byłoby zaangażować w takie działania Gminny Dom Kultury w Brańszczyku oraz Gminną Bibliotekę Publiczną w Brańszczyku.

Gminny Dom Kultury mógłby poszerzyć działania o charakterze kulturalnym dla dzieci i młodzieży poprzez organizację zajęć dodatkowych i imprez promujących zdrowy styl życia wolny od alkoholu i narkotyków. Dodatkowo w ramach swoich kompetencji mógłby zorganizować różnego rodzaju zajęcia sportowe, promujące aktywny sposób spędzania czasu, bez alkoholu czy narkotyków, włączając w nie elementy edukacyjne w zakresie profilaktyki uzależnień. Z uwagi na fakt, że wielu mieszkańców korzysta z różnych rodzajów mediów dobrze byłoby informacje o takich akcjach zamieszczać także w wielu środkach masowego przekazu- także w Internecie.

Uczniowie na ogół czują się bezpiecznie w swojej szkole i klasie. Jeśli zdarzają się jakieś agresywne zachowania ze strony rówieśników, to jest to najczęściej obgadywanie, obrażanie, przezywanie czy wyśmiewanie, a także izolacja społeczna czy grożenie. Najczęstszym rodzajem agresji jest agresja werbalna. Coraz częściej pojawia się także zjawisko cyberprzemocy.

Najbardziej niebezpiecznym miejscem w szkole są korytarze szkolne i sale lekcyjne (różnice wynikają z poszczególnych szkół). Spory procent uczniów w przypadku przemocy staje się biernymi obserwatorami lub odchodzi od miejsca zdarzenia. Ważnym aspektem staje się tu reakcja nauczyciela na takie zdarzenie. Spory procent uczniów zadeklarowało, że w takiej sytuacji nauczyciele nie podejmują żadnych działań. Taki brak reakcji przyczynia się do zwiększania zjawiska przemocy i może sprawić, że w przypadku występowania przemocy uczeń nie zwróci się z prośbą o pomoc do nauczyciela.

Najczęstszym występującym czynnikiem ryzyka przemocy w rodzinie jest krzyk na dzieci przez rodziców. Rodzice stosują ten sposób bardzo często z uwagi na to, że czują się bezradni i nie wiedzą po jaki środek sięgnąć. Często wydaje się im, że krzyk pomoże, że dziecko

poczucie respektu, przestraszy się i zacznie być posłuszne. Niestety konsekwencją takich zachowań jest zintensyfikowanie strachu i agresji przez dziecko.

Z uwagi na powyższe warto zastanowić się nad zintegrowaniem planowanych działań wszystkich podmiotów szkoły tj. także rodziców i nauczycieli. Partnerska współpraca pomiędzy szkołą i rodziną jest jednym z kluczowych warunków skutecznego przeciwdziałania i zapobiegania niebezpieczeństwu oraz wyrazem troski o rozwój i jakość edukacji i wychowania dzieci.

Dobrym pomysłem mogłoby być zorganizowanie spotkań, prelekcji oraz warsztatów dla rodziców i nauczycieli mających na celu uświadomienie współczesnych zagrożeń i sposobów radzenia sobie z nimi- współpraca z instytucjami wspierającymi działania szkoły tj.: pracownikami Ośrodka Pomocy Społecznej, pedagogami szkolnymi, Komisariatem Policji w Długosiodle czy też z pracownikami Punktu Informacyjno- Konsultacyjnego .

Rodzice w ten sposób mogliby otrzymać szansę zwiększenia swoich umiejętności opiekuńczo- wychowawczych. Wspólnie z nauczycielami mogliby także wypracować rozwiązania zmierzającej do oprawy komunikacji na linii : rodzice-dzieci. Dowiedzieliby się także jak radzić sobie ze współczesnymi zagrożeniami (dopalacze, alkohol, cyberprzemoc, agresja, papierosy) oraz wypracowaliby alternatywne metody wychowawcze.

Wiele ryzykownych zachowań (w tym sięganie po alkohol, papierosy i narkotyki) powodowanych jest niską samoocena i chęcią zaistnienia młodzieży w grupie. Okres szkolny to czas szczególnej wrażliwości na opinie rówieśników, dlatego niezwykle istotne jest wtedy budowanie pozytywnego obrazu własnej osoby i wzmacnianie poczucia własnej wartości. Przydatne mogą okazać się także warsztaty integracyjne dla uczniów , szczególnie jeśli pochodzą z różnych miejscowości. Ich efektem powinno być zbudowanie struktury klasy w oparciu o pozytywne relacje i wzajemny szacunek, a nie hierarchię siły i przemocy.

Wielu uczniów korzysta z używek ze względu na problemy szkolne i rodzinne. Spory procent z nich traktuje alkohol i środki psychoaktywne jako metody pomocne w rozwiązaniu problemów, gdyż nie znają innych sposobów na przezwyciężenie pojawiających się trudności. W takim wypadku można by zorganizować w szkołach w gminie warsztaty w zakresie radzenia sobie ze stresem. Głównym celem takich zajęć byłaby nauka konstruktywnych sposobów radzenia sobie ze stresem i takiego reagowania w sytuacjach społecznych, które zmniejszy prawdopodobieństwo podejmowania zachowań ryzykownych, jako metody na odreagowanie

stresu i negatywnych emocji. Dodatkowo można by zorganizować warsztat z metod efektywnego uczenia się, tak by zniwelować stres szkolny i przyczynić się do poprawy osiągnięć szkolnych, a tym samym zwiększenia kompetencji i wiary w siebie ucznia.

Ponadto pożądane byłyby warsztaty psychoprofilaktyczne dla uczniów (szczególnie z tematów dotyczących zażywania marihuany, dopalaczy, alkoholu czy e-papierosów) które obaliłyby popularne mity na temat tych używek. Celem takich warsztatów byłoby także uświadamianie młodym ludziom natychmiastowych strat w związku z używaniem i nadużywaniem powyższych środków.

W przypadku profilaktyki przemocy domowej ważne wydaje się przede wszystkim informowanie społeczności o możliwych sposobach pomocy i instytucjach oferujących wsparcie dla osób poszkodowanych. Część osób żywi bardzo ryzykowne przekonania (takie jak dopuszczanie kar cielesnych wobec dzieci.). Szczególną rolę może tutaj odegrać Ośrodek Pomocy Społecznej i Zespół Interdyscyplinarny, ale także szkoły, które mogą wspólnie organizować cykliczne spotkania dla rodziców, wzmacniające ich kompetencje wychowawcze.

Pozytywne skutki będą miały także wszelkie działania integrujące społeczność lokalną takie jak pikniki, festyny czy rozgrywki sportowe. Jednocześnie rozbudowana infrastruktura rekreacyjna i sportowa dostarczy młodzieży alternatywnych sposobów spędzania czasu wolnego. Dla dzieci wychowujących się w rodzinach dotkniętych problemem alkoholowym czy przemocą domową powinny być organizowane bezpłatne wakacyjne turnusy terapeutyczne.

Zanieczyszczenie środowiska zostało wymienione jako jedno z głównych problemów w gminie. Pomocne w tym zakresie mogą być działania Gminy Brańszczyk w Programie ochrony środowiska dla gminy na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2022

IV. CELE PROGRAMU

Celem głównym Programu jest ograniczenie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego, wynikających z używania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz zjawiska picia alkoholu, używania narkotyków i podejmowania innych zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież. Cel główny osiągnąć będzie przez:

- 1. Zapobieganie powstawaniu problemów alkoholowych i zagrożeń społecznych w Gminie Brańszczyk**
- 2. Ograniczenie populacji osób pijących szkodliwie.**
- 3. Podniesienie świadomości mieszkańców Gminy Brańszczyk w odniesieniu do nadużywania alkoholu oraz zażywania narkotyków.**
- 4. Zwiększenie skuteczności oddziaływań w zakresie profilaktyki problemów alkoholowych, narkomanii i przeciwdziałania przemocy w rodzinie.**

Cel główny realizowany będzie w obszarach:

- Profilaktyki uniwersalnej – adresowanej do wszystkich mieszkańców Gminy Brańszczyk (dzieci, młodzieży i dorosłych) bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.
- Profilaktyki selektywnej – adresowanej do grup o podwyższonym ryzyku wystąpienia problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.
- Profilaktyki wskazującej – adresowanej do grup lub osób, które wykazują symptomy problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, ale nie spełniają kryteriów diagnostycznych picia szkodliwego lub uzależnienia; redukcja szkód.
- Terapii – obejmującej osoby wymagające specjalistycznej pomocy w związku z uzależnieniem. Realizacja programów terapeutycznych dla osób uzależnionych:
- Rehabilitacji – Realizacja programu readaptacji poprzez wsparcie psychologiczne, socjalne i społeczne oraz wspieranie działalności środowisk abstynenckich

Dział I

Zwiększenie dostępności świadczeń w zakresie leczenia i rehabilitacji osób uzależnionych

Cele:

- ułatwienie osobom uzależnionym udziału w programach terapeutycznych,
- organizowanie warunków kontaktu osób uzależnionych i współ uzależnionych,
- wspieranie rozwoju i funkcjonowania placówek terapeutycznych.

Odbiorcy:

- osoby uzależnione i współuzależnione,
- placówki terapeutyczne,
- organizatorzy doradztwa i działań wspierających.

Zadania:

- finansowanie szkoleń w zakresie zdobywania kompetencji do pracy terapeutycznej i profilaktycznej,
- prowadzenie Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego dla osób uzależnionych i współuzależnionych,
- prowadzenie konsultacji w ramach porozumienia podpisanego z Gminnym Punktem Promocji Zdrowia i Profilaktyki w Wyszkanie,
- organizacja szkoleń dla członków GKRPA i innych osób wykonujących zadania z zakresu profilaktyki

Wskaźniki:

- liczba osób leczonych w placówkach leczenia odwykowego,
- liczba osób korzystających z poradnictwa w Gminnym Punkcie Konsultacyjno – Informacyjnym,
- liczba osób korzystających z konsultacji w Gminnym Punkcie Promocji Zdrowia i Profilaktyki w Wyszkanie,
- liczba osób biorących udział w szkoleniach związanych z problematyką uzależnień.

Dział II

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

Cele:

- przeciwdziałanie przemocy w rodzinie,
- zorganizowanie efektywnej pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie,
- poprawa efektywności działań w zakresie świadczenia pomocy dla osób dotkniętych przemocą domową,

Odbiorcy:

- osoby i rodziny ,w których występuje przemoc,
- ofiary i sprawcy przemocy domowej,
- placówki i instytucje tworzące system interwencji i przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zadania:

- prowadzenie i wdrażanie procedury „ Niebieska Karta”
- finansowanie i szkoleń w zakresie zdobywania kompetencji do pracy terapeutycznej i profilaktycznej, także w zakresie przemocy w rodzinie,
- prowadzenie Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego dla osób uzależnionych i współuzależnionych,
- prowadzenie konsultacji w ramach porozumienia podpisanego z Gminnym Punktem Promocji Zdrowia i Profilaktyki w Wyszkanie,
- organizacja szkoleń dla członków GKRPA i innych osób wykonujących zadania z zakresu profilaktyki.
- rozwój efektywnej współpracy z instytucjami w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej(policja, GOPS, zespół interdyscyplinarny, PCPR, szkoły placówki oświatowe, parafie, służba zdrowia, poradnie psychologiczno-pedagogiczne)

Wskaźniki:

- liczba osób, którym udzielono pomocy,
- liczba osób korzystających z poradnictwa w Gminnym Punkcie Konsultacyjno – Informacyjnym,
- liczba osób korzystających z konsultacji w Gminnym Punkcie Promocji Zdrowia i Profilaktyki w Wyszkanie,
- liczba osób biorących udział w szkoleniach związanych z problemem przemocy w rodzinie.

Dział III

Organizacja i prowadzenie działań profilaktycznych

Cele:

- wdrażanie efektywnych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży,
- zdobywanie wiedzy na temat problemów alkoholizmu, narkomanii i przemocy w rodzinie,
- wspieranie rozwoju i funkcjonowania instytucji prowadzących działalność profilaktyczną, w szczególności wśród dzieci i młodzieży oraz w grupach podwyższonego ryzyka

Odbiorcy:

- dzieci i młodzież szkolna i pozaszkolna
- instytucje, organizacje, parafie i osoby fizyczne prowadzące działalność profilaktyczną, wychowawczą i opiekuńczą,
- placówki terapeutyczne i organizacje pozarządowe,
- rodzice i wychowawcy.

Zadania:

- finansowanie i współfinansowanie projektów profilaktycznych adresowanych do dzieci i młodzieży,
- prowadzenie zajęć profilaktycznych obejmujących całościowo rozumiana profilaktykę,
- organizacja, dofinansowanie obozów ,wyjazdów o charakterze profilaktycznym dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych,
- organizacja szkoleń dla osób, instytucji, które prowadzą działalność profilaktyczną.
- organizacja projektów profilaktycznych prowadzonych we współpracy ze szkołami i instytucjami,

Wskaźniki:

- liczba odbiorców programów profilaktycznych,
- liczba zrealizowanych programów profilaktycznych,
- liczba instytucji i organizacji zaangażowanych w realizację programów profilaktycznych,
- liczba osób biorących udział w szkoleniach związanych z realizacją programów profilaktycznych.

Dział IV

Wspomaganie organizacji i instytucji działających na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii

Cele:

- wspieranie i udzielanie pomocy instytucjom, organizacjom i osobom fizycznym w realizacji zadań i programów dotyczących profilaktyki, rozwiązywania problemów uzależnień oraz zapobiegania przemocy domowej,

Odbiorcy:

-organizacje pozarządowe, sportowe, kulturalno-oświatowe,
-instytucje, organizacje, parafie i osoby fizyczne prowadzące działalność profilaktyczną, wychowawczą i opiekuńczą,
-środowiska samopomocowe skupiające osoby uzależnione ,ofiary przemocy oraz członków ich rodzin

Zadania:

-finansowanie i współfinansowanie zajęć profilaktycznych, szkolnych i pozaszkolnych adresowanych do dzieci i młodzieży,
-prowadzenie działań edukacyjnych i informacyjnych zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień przeciwdziałania przemocy domowej,
-integracja osób uzależnionych i ich rodzin, organizacja działań prewencyjnych, motywujących do leczenia, propagowanie postaw wolnych od uzależnień,
-organizacja, dofinansowanie obozów ,wyjazdów o charakterze profilaktycznym dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych,
- udzielanie pomocy materialnej i finansowej przy organizacji imprez rekreacyjno –sportowych ,kulturalnych wspierających promocję zdrowego, wolnego od uzależnień stylu życia,
-wspieranie organizacji działań profilaktycznych prowadzonych w formie obozów, kolonii, zimowisk dedykowanych dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.

Wskaźniki:

- liczba odbiorców wdrażanych programów profilaktycznych,
-liczba zrealizowanych programów profilaktycznych,
-liczba instytucji i organizacji zaangażowanych w realizację programów profilaktycznych,
-liczba osób biorących udział w szkoleniach związanych z realizacją programów profilaktycznych.
-aktywność instytucji, stowarzyszeń ,środków korzystających ze wsparcia .

Dział V

Inne działania związane realizacją Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Brańszczyk na rok 2020.

1. Organizowanie szkoleń dla osób sprzedających, podających alkohole oraz dla uczestników czynności kontrolnych w zakresie stosowania aktualnego prawodawstwa .
2. Organizacja i finansowanie szkoleń zwiększających kompetencje członków GKRPA oraz szkolnych koordynatorów w zakresie profilaktyki.
3. Prowadzenie kontroli przestrzegania zasad organizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych i przestrzegania prawa w tym zakresie.
4. Udział GKRPA w procesie wydawania pozwoleń na sprzedaż, podawanie napojów alkoholowych na terenie Gminy Brańszczyk.
5. Prowadzenie lub zlecenie wykonania badań monitorujących i diagnozujących problematykę zagrożeń społecznych na terenie Gminy Brańszczyk.

V. REALIZACJA PROGRAMU

1. Podmiot koordynujący i realizatorzy

Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest koordynowana przez GKRPA w Brańszczyku. W skład GKRPA wchodzi osoby posiadające kompetencje w zakresie wiedzy na temat problematyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy domowej. Członkowie komisji mają obowiązek współpracy z różnymi podmiotami realizującymi zadania związane z profilaktyką uzależnień i przeciwdziałaniu przemocy domowej.

2. Harmonogram realizacji, źródła finansowania i łączne nakłady finansowe

Gminny Program realizowany będzie przez cały rok kalendarzowy w ramach środków finansowych planowanych w budżecie Gminy Brańszczyk, stanowiących dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych .

Planowane na rok 2022 łączne nakłady finansowe wynoszą 170 000 zł.

VI. SPRAWOZDANIA

1. Sprawozdanie finansowe i merytoryczne z realizacji Gminnego Programu będące integralną częścią rocznego sprawozdania budżetowego, zostanie przedstawione Radzie Gminy w terminie **do 31 marca 2022 roku**.

VII. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GKRPA

1. Ustala się następujące zasady finansowania pracy członków Komisji:

- GKRPA odbywa zebrania zgodnie z regulaminem i przyjętym harmonogramem pracy .
- Za udział w zebraniach GKRPA, członek Komisji otrzymuje wynagrodzenie w wysokości 380 złotych brutto (słownie trzysta osiemdziesiąt złotych).
- W przypadku nieobecności członka Komisji na zebraniu plenarnym nie otrzymuje on wynagrodzenia.
- Za prowadzenie dokumentacji i obsługę biurowo administracyjną GKRPA -1300 złotych brutto (słownie tysiąc trzysta złotych).
- Dyżury pedagoga (psychologa) w Punkcie Konsultacyjno –Informacyjnym i w szkołach zgodnie z ustalonymi stawkami.
- Forma zatrudnienia osób wykonujących zadania dla GKRPA –umowa –zlecenie.
- Finansowanie realizowanych zadań odbywa się zgodnie z przyjętym planem wydatków.

Załącznik do Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii

Plan wydatków w odniesieniu do przyjętych zadań 2022rok

L.p.	Nazwa zadania	Wysokość środków przeznaczonych na realizację zadania (w złotych)
1.	<p>Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i współuzależnionych Dział I GPPiRPA i PN</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Działalność Punktu Informacyjnego dla osób dotkniętych alkoholizmem ,narkomanią , przemocą domową i innymi problemami- dyżur psychologa. 2. Działalność Gminnego Punktu Promocji Zdrowia i Profilaktyki-udzielanie konsultacji mieszkańcom Gminy Brańszczyk w ramach podpisanego międzygminnego porozumienia. <p>Ogółem:</p>	<p style="text-align: right;">7680,00</p> <p style="text-align: right;">9663,55</p> <p style="text-align: right;">17 343,55</p>
2.	<p>Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie Dział II GPPiRPA i PN – Zespół Interdyscyplinarny</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zakup fachowej literatury, czasopism, ulotek do Punktu Informacyjnego, dla Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego, GKRPA. 	<p style="text-align: right;">1 000,00</p>
3.	<p>Organizacja i prowadzenie działań profilaktycznych Dział III i IV GPPiRPA i PN</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dofinansowanie wypoczynku dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych. 2. Dofinansowanie działań profilaktycznych w Szkole Podstawowej w Porębie. 3. Dofinansowanie działań profilaktycznych w Szkole Podstawowej w Brańszczyku. 4. Dofinansowanie działań profilaktycznych w Szkole Podstawowej w Białymbłocie. 5. Dofinansowanie działań profilaktycznych w Szkole Podstawowej w Knurówcu. 6. Dofinansowanie działań profilaktycznych w Szkole Podstawowej w Trzciance. 7. Dofinansowanie działań profilaktycznych w Szkole Podstawowej w Nowych Budach. 8. Dofinansowanie działań profilaktycznych w Szkole Podstawowej w Turzynie. 	<p style="text-align: right;">8 000,00</p> <p style="text-align: right;">2 500,00</p> <p style="text-align: right;">2 500,00</p> <p style="text-align: right;">2 500,00</p> <p style="text-align: right;">2 000,00</p> <p style="text-align: right;">2 000,00</p> <p style="text-align: right;">2 000,00</p> <p style="text-align: right;">2 000,00</p>

	<p>9. Dofinansowanie działań profilaktycznych w Zespole Szkół Specjalnych w Brańszczyku.</p> <p>10. Sfinansowanie działań profilaktycznych „Tydzień z profilaktyką”</p> <p>11. Wspieranie organizacji otwartych imprez sportowych i rekreacyjnych propagujących zdrowy i wolny od uzależnień tryb życia.</p> <p>12. Dofinansowanie przedsięwzięć sportowych, artystycznych, kulturalnych, profilaktycznych organizowanych dla dzieci i młodzieży szkolnej.</p> <p>13. Dofinansowanie zakupu programów profilaktycznych dla dzieci młodzieży i rodziców, organizacja dyżurów pedagoga-psychologa w szkołach na terenie gminy.</p> <p>14. Finansowanie działań GKRPA.</p> <p>Ogółem:</p>	<p>1 000,00</p> <p>10 000,00</p> <p>10 000,00</p> <p>9 500,00</p> <p>34 456,45</p> <p>56 200,00</p> <p>144 656,45</p>
4.	<p>Wspomaganie stowarzyszeń, organizacji i instytucji działających na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych</p> <p>Dział V GPPiRPA i PN</p> <p>1. Dofinansowanie działań profilaktycznych w Parafii w Porębie.</p> <p>2. Dofinansowanie działań profilaktycznych w Parafii Białebłoto.</p> <p>3. Dofinansowanie działań profilaktycznych w Parafii Brańszczyk.</p> <p>Ogółem:</p>	<p>2 000,00</p> <p>2 000,00</p> <p>2 000,00</p> <p>6 000,00</p>
5.	Pozostałe zadania	1000,00
	Ogółem:	170 000,00
	w tym narkomania	10 000,00

Uzasadnienie do
Uchwały NR XLIV.271.2021
Z dnia 23 grudnia 2021

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dn. 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2021 r., poz. 1119), do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu oraz przeciwdziałaniem narkomanii.

Zadania te obejmują:

- zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe lub problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci,
- wspomaganie instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, których działalność służy rozwiązywaniu problemów alkoholowych i przeciwdziałaniu narkomanii,
- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy napojów alkoholowych oraz występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
- wspieranie zatrudniania socjalnego poprzez organizowanie centrów integracji społecznej,
- pomoc społeczną osobom uzależnionym i ich rodzinom, w pokonywaniu uzależnień i integrowaniu ze środowiskiem lokalnym

Realizując Gminny Program, należy bezwzględnie przestrzegać ustawowego wymogu, aby każde zadanie, które zostało wpisane do Gminnego Programu, dotyczyło profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w rozumieniu Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Tylko na takie zadania mogą zostać wydatkowane środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,

o czym mówi art. 11¹ „*W celu pozyskania dodatkowych środków na finansowanie zadań określonych w art. 4¹ gminy pobierają opłatę za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, o których mowa w art. 18*”. W kontekście nowego brzmienia art. 4¹, planując działania w ramach Gminnego Programu, należy jednocześnie uwzględnić zadania wskazane do realizacji przez Narodowy Program Zdrowia.

Celem głównym Gminnego Programu jest ograniczenie szkód społecznych i zdrowotnych, zaburzeń życia rodzinnego, wynikających z używania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz zjawiska picia alkoholu, używania narkotyków i podejmowania innych zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież.

Cel główny będzie realizowany w następujących obszarach: profilaktyki, terapii i rehabilitacji. W roku 2021 środki finansowe przeznaczone na realizację zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii zostały podzielone w zdecydowanej większości na działania związane z profilaktyką adresowaną do dzieci i młodzieży.

W ramach działań profilaktycznych prowadzone są: programy i warsztaty profilaktyczne dla uczniów oraz szkolenia i konferencje dla rodziców, nauczycieli i innych grup zawodowych, członków GKRPA, działania promujące trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania czasu przez rodziny, dzieci i młodzież, wspieranie stowarzyszeń i organizacji działających na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz na organizację zajęć psychologa w szkołach na terenie Gminy Brańszczyk. W 2021 roku ze środków przeznaczonych na realizację zadań w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii będzie sfinansowana praca Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego w Brańszczyku oraz współpraca z Gminnym Punktem Promocji Zdrowia i Profilaktyki w Wyszkowie w ramach udzielania konsultacji dla mieszkańców naszej Gminy.